

پرنده‌ی آزادی - صفحه ۱۱۲

#تاریخ ادبیات:

فردوسی: صفحه‌ی ۱۴۲ / تاگور: صفحه‌ی ۱۳۹
محمود درویش: صفحه‌ی ۱۴۳ کتاب درسی

#معنای لغات:

صفحه‌ی ۱۰۷ - کز: که از / آدمی‌زاد: انسان
صفحه‌ی ۱۱۱ - می‌پراکند: پراکنده می‌کند

صفحه‌ی ۱۱۲ - چونان: همانند / بیمناک: ترسیده، وحشت زده / آشیان: لانه / بیم: ترس / دوزخ: جهنم / دوزخ آسمان: اشاره به هلیکوپتر رژیم صهیونیستی / توفان: هیاهو، ناآرامی، سختی، در اینجا حمله‌ی اسرائیلی‌ها / تیرگی: سیاهی، بدبختی، رفتار غیرانسانی / آنها در بالا در پروازند - اشاره به هواپیماهای اسرائیلی / صیاد: شکارچی / چهره‌اش روشن است - روشن: نورانی بودن / قلبش روشن است - روشن: آگاه بودن / دیگرگونه: شکل دیگری / تلفظ کند: بیان کند، بگوید / بعثت: آغاز پیامبری / از بعثت پیامبران جوشیده است - یعنی در مسیر تعالیم پیامبران تربیت شده / صعود کن: بالا برو / سدرۃ المنتهی: درختی در آسمان هفتم که در قرآن (سوره نجم) از آن یاد شده است.

#معنای شعر:

معنی بیت ابتدای فصل ششم (ص ۱۰۷): آنچه به راستی از انسان به یادگار باقی می‌ماند، رفتار و کردار (پسندیده‌ی او) است. چرا که میراث مادی انسان‌ها مانند باد ناپایدار و گذرا است.

معنی شعر ابتدای فصل هفتم (ص ۱۱۱): انسان‌های ایثارگر و از خود گذشته (انسان کامل)، شادی و خوشحالی خود را به دیگران هم می‌بخشند و مشکلات و سختی‌ها (ناراحتی و غصه‌ها) را خودشان، تحمل می‌کنند.

معنی شعر پرنده‌ی آزادی: محمد از ترس بمب‌ها و هواپیماها، مانند پرنده‌ی ترسان، در آغوش پدر، جا گرفته است. او با ناراحتی و اندوه گفت: ای پدر، پناه من در برابر این ناآرامی و هیاهو و رفتار غیر انسانی و اندوه، ناتوان هستم و از هواپیماهای اسرائیلی در رنج و عذابم.

محمد همانند فرشته‌ی پاک و بی‌گناه، بدون حامی و پشتیبان و تنها و بی‌کس، گرفتار سربازان مسلح و بی‌رحم اسرائیلی است. چهره‌اش همانند خورشیدی درخشان است و قلبش مانند سیب سرخی، سرشار از روشنایی و زندگی است. سرباز اسرائیلی می‌تواند درباره‌ی محمد به شکل دیگری فکر کند؛ با خود بگوید: اکنون او را آزاد می‌کنم تا زمانی که بزرگ شود... اگر در آینده نافرمانی کند او را از بین می‌برم.

محمدالدوره، شهیدی است که در همان مسیری که انبیای الهی سفارش کرده‌اند، حرکت کرده است. ای محمد! با شهادت تا اوج آسمان‌ها، بالا بیا.

#آرایه‌ها:

صفحه‌ی ۱۰۷: سخن - مجاز از تمام رفتار و کردار انسان / باد - استعاره از میراث مادی انسان‌ها + نماد گذرا بودن
صفحه‌ی ۱۱۱: ماه - نماد انسان کامل مومن / روشنی - کنایه از شادی و خوشحالی‌ها / آسمان - مجاز از تمام دنیا / لکه‌های سیاه - کنایه از غم و غصه / تلمیح دارد به حدیث حضرت علی (ع): الْمُؤْمِنُ بُشْرَةٌ فِي وَجْهِهِ، وَ حَزْنُهُ فِي قَلْبِهِ = انسان با ایمان شادی‌ش آشکار و غم و اندوهش پنهان است.

پرنده‌ی آزادی - اضافه‌ی تشبیهی / چونان پرنده‌ی بیمناک آشیان دارد - تشبیه: آغوش پدر به لانه + محمد به پرنده‌ی ترسیده / دوزخ آسمان - اضافه تشبیهی / دوزخ - استعاره از بمب یا هواپیماهای جنگی / تکرار - پنهان و ناتوان / محمد فرشته بی‌پناهی است - تشبیه محمد به فرشته / در سایه‌ی خود تنهاست: کنایه از بی‌یار و یاور بودن / صیاد - استعاره از سربازان اسرائیلی / سنگدل - کنایه از بی‌رحم / چهره‌اش چونان خورشید - تشبیه / قلبش چونان سیب - تشبیه / روشن - جناس تام: به معنی نورانی بودن و آگاه بودن / بی‌غلط تلفظ

کند ← کنایه از بزرگت شدن / سرکشی کردن ← کنایه از نافرمانی کردن / خون ← مجاز از شهید / صعود کن ← کنایه از شهادت / سدره
المنتهی ← مجاز از اوج آسمان‌ها